

4 אוגוסט 2021

לכבוד
מר שמעון לנקרי
ראש עיריית עכו
mayor@akko.muni.il

לכבוד
עו"ד כנרת הדר
היועצת המשפטית לעיריית עכו
בפקס: 04-9956167

הנדון: הגבלת גישה לחוף ארגמן ואישור תב"ר 3458 לגידור החוף

הרינו לפנות אליכם, בעקבות פניות שהתקבלו במשרדנו, בבקשה להבהיר את הצעדים שבכוונתכם לנקוט בכל הנוגע לחוף ארגמן ואת החלטת העירייה להקצות תקציב בלתי רגיל מסי 3458 לצורך כך, הכל כמפורט להלן:

1. ביום 30.7.2021 פורסם בדף הפייסבוק של אתר "עכו נט" דיווח לפיו עיריית עכו החליטה לגדר את חוף ארגמן בעיר בצירוף ציטוטים מפיו של מנכ"ל העירייה יניב אשר לפיהם:

"בעקבות גלים אדירים של מבקרים לחוף ארגמן, אושר במועצת העיר תקציב לגידור החוף. לכן בתקופה הקרובה עיריית עכו תגדר את חוף ארגמן מטעמי בטיחות ובטחון. הגידור ימנע שהות בחוף, מעבר לשעות הרחצה, וימנע טביעות ואובדן חיי אדם. בשערי הכניסה תינתן עדיפות כניסה לתושבי העיר ויחידים, קבוצות יאלצו לתאם מראש על מנת שהחוף יערך בהתאם במצילים וגורמי הצלה. עד ההתקנה גורמי האכיפה ינהגו ביד קשה בדגש על נקיון, בקבוקי זכוכית וכל עבירה שפוגעת בשהים בחוף. לא מובן מאליו ההרתמות של העובדים ובהזדמנות זו תודה לצוותי החוף, המצילים, התחזוקה הנקיון, סיירי הבטחון שנוטפים זיעה בכל יום

למען תושבי העיר. בתקווה לימים יפים" (שגיאות במקור, הדגשות
אינן במקור)

== ראו פרסום מיום 30.7.2021 בדף הפייסבוק של אתר "עכו נט". זמין
בכתובת: <https://www.facebook.com/akkonet/posts/4159767504144888>

2. למחרת, ביום 31.7.2021, פורסם דיווח נוסף בצירוף פרוטוקול משיבת מועצת העירייה מיום
14.7.2021. על פי העתק מהפרוטוקול שהגיע לידינו, החליטה מועצת העירייה, בין היתר,
לאשר תקציב בלתי רגיל (תב"ר) מס' 3458 בנוגע לחוף ארגמן בעיר. בתוך כך, הוחלט, לאחר
התנגדות סגן ראש העיר גימאל אדהם, כי תיאור ייעוד התקציב יכלול החלפת המילה "גידור"
ב"פתרונות חוף ארגמן עכו".

== פרוטוקול הדין מיום 14.7.2021 מצורף ומסומן א'.

3. ממידע שהתקבל במשרדנו עולה כי העירייה נוקטת בצעדים להגבלת הגישה לחוף בפני מי
שאינו תושב העיר וכי למעשה החלה במדיניות המצרה את אפשרות החניה של תושבי חוף
בסמוך לחוף וכן מגבילה כניסת אוטובוסים לכבישים המוליכים לחוף.

4. מכאן פנייתנו אליכם בבקשה להבהיר את הצעדים שנקטו או בכוונת העירייה לנקוט בכל
הנוגע לחוף ארגמן בעיר עכו, לרבות ייעוד תקציב מס' 3458 שאושר במועצת העירייה ביום
14.7.2021. במסגרת זו, נבקשכם לנמק, בין היתר, את הטעמים העומדים ביסוד החלטת
המועצה, ההצעות שעומדות על הפרק והתייחסות לדבריו של מנכ"ל העירייה שצוטטו לעיל.

5. הרינו להבהיר כי הגבלת גישה לחוף המתבססת על האבחנה בין תושבי העיר לתושבי חוף, בכל
הנוגע לגישה לחוף מהווה אפליה פסולה ומעלה חשש לתריגה מסמכות. רשות מקומית אינה
רשאית להגביל גישה כאמור, בוודאי שלא באופן סלקטיבי ומפלה, גם אם האמור מתבצע
משיקולי עומס וחשש לבריאות הציבור מפאת התפשטות נגיף הקורונה לכאורה.

6. החופים מהווים משאב ציבורי שרשות מקומית אינה רשאית להגביל גישה אליו וזכות הציבור
למעבר חופשי בחופי הים מעוגנת, בין היתר, בחוק שמירת הסביבה החופית, תשס"ד-2004.
כמו כן, לא אחת נקבע כי אין הרשות המקומית מוסמכת להגביל את הגישה כליל אל פארקים
ומשאבים ציבוריים פתוחים ממי שאינו תושב העיר (ראו בג"ץ 8676/0 אדם טבע ודין אגודה
ישראלית להגנת הסביבה נ' עיריית רעננה, נט(2) 210 (2004); עת"מ 3161-07-19 נרימאן
שחאדה-זועבי נ' ראש עיריית עפולה (14.7.2019) וכן חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה
באותו עניין).

== חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה ב-עת"מ 19-07-3161 מצורפת ומסומנת ב'.

7. לאור האמור לעיל, נבקשכם להבהיר את ייעוד התקציב שאושר, הצעדים שהעירייה נוקטת בהם עד כה והצעדים שבכוונת העירייה לנקוט, כאמור בסעיף 4 לעיל. כמו כן, ככל שהעירייה נוקטת בצעדים כלשהם שיש בהם כדי להגביל את הגישה לחוף על בסיס האבחנה בין תושבי העיר ואחרים, נבקשכם לחדול מפרקטיקה זו לאלתר.

נודה לתגובתכם המהירה.

בכבוד רב
רביע אגבריה/ עו"ד

העתק: עו"ד אביחי מנדלבלית, היועץ המשפטי לממשלה, באמצעות הפקס 02-6467001.

**פרוטוקול מישיבת מועצת העירייה שמן המניין מס' 10/2021 (15)
ביום רביעי, ה' באב תשפ"א, 14.7.2021, בשעה 18:00,
באולם מועצת העיר, רח' ויצמן 35 עכו**

בהשתתפות ה"ה:

מר שמעון לנקרי - ראש העיר
מר זאב נוימן - מ"מ וסגן ראש העיר
גב' שרי גולדשטיין - סגנית ראש העיר
עו"ד אדהם ג'מל - סגן ראש העיר
גב' עאישה מורסי - חברת מועצת העיר
רו"ח נחאס בולוס - חבר מועצת העיר
רו"ח חוסין אסדי - חבר מועצת העיר
מר נפתלי רזניקוביץ - חבר מועצת העיר
עו"ד איתמר סונינו - חבר מועצת העיר
מר אושרי אליהו לנקרי - חבר מועצת העיר
מר ויקטור אלון - חבר מועצת העיר
גב' אינה סטורוז'נקו - חברת מועצת העיר
מר אילן אליעזר פרומן - חבר מועצת העיר
מר רפאל לוזון - חבר מועצת העיר
מר נתנאל אלפלס - חבר מועצת העיר

לא השתתפו ה"ה:

מר חאתם פארס - חבר מועצת העיר
מר שמיל לוי - חבר מועצת העיר

בנוכחות ה"ה:

מר יניב אשור - מנכ"ל העירייה
מר קובי שמעוני - סמנכ"ל העירייה
עו"ד כנרת הדר - היועצת המשפטית
גב' שגית בן-גוזי - נציגת הגזבר / ממונה הכנסות והכנסות
מר מנחם נויפלד - רו"ח / מנהל מחלקת הנה"ח
גב' ליזו פרץ אוהיון - ראשת אגף קשרי קהילה
גב' ירדן בן-יהודה - רכזת פרויקטים מינהל קשרי קהילה
גב' אור סט-אלפסי - מנהלת לשכת ראש העיר
גב' רות טל - מנהלת לשכת מנכ"ל
גב' רות נגר - מזכירת סמנכ"ל
גב' עדי מקל - ראשת מינהל הרווחה
גב' יונית סמולש - מנהלת מינהלת עסקים - אסטרטגיה וחדשנות
אדר' רות רוטנשטרייך - מהנדסת העיר
מר איגור מאיורסקי - סגן מהנדסת העיר וראש מנהל תשתיות וביצוע פרויקטים
מר שי אונגר - ראש מינהל התפעול והאכיפה
גב' מרגרית מתא - מזכירת אגף משאבי אנוש
גב' דליה עבודי - מזכירת מנהל כללי מזכירות
מר אמיר כורדי - עוזר לשכת ראש העיר
מר יוסי כהן - טכנאי מחשוב - מערכות מידע

על סדר היום:

1. הודעות ראש העיר.
2. אישור פתיחת תב"רים חדשים, הרצ"ב כנספחים 1 ו-1א'.
3. אישור פרוטוקול ועדת שמות מס' 4 מיום 29.6.2021, הרצ"ב כנספח 2.
4. אישור פרוטוקול ועדת בריאות מס' 3 מיום 15.6.2021, הרצ"ב כנספח 3.

ראש העיר מבקש להוסיף מעל סדר היום :

אישור פתיחת תב"רים חדשים נוספים מס' 3458, 3459, 3453 ו-3412, הרצ"ב כנספח 1א'.

התקבל אישור טלפוני של חברי המועצה שנעדרו:

מר חאתם פארס - חבר מועצת העיר - מאשר.
מר שמיל לוי - חבר מועצת העיר - מאשר.

הצבעה:

בעד - 17 חברים.

נגד - אין

נמנע - אין

החלטה: - מאשרים פה אחד / (מאשרים פה אחד - טלפוני מול חברי המועצה שנעדרו).

1. הודעות ראש העיר

1. אתמול ביקרה אצלנו שרת הפנים גב' איילת שקד. היא חנכה את לשכת מינהל האוכלוסין המחודשת בעכו. קיבלה סקירה על האירועים הקשים שהיו בעכו והבטיחה להגיע לביקור עבודה נוסף בחודש הבא.

2. ביקור השר לביטחון פנים - עמר בר לב ביקר היום בעכו. תכנית שהציג מנכ"ל העירייה, תכנית שהוא הכין עם הצוותים.

יניב אשור - מנכ"ל העירייה

בעקבות כל האירועים שחווינו, הכנתי תכנית, שמותאמת לעיר עכו. תקני כ"א במשטרה, כמות הפקחים ברשות. התכנית הוצגה לשר עם תכנית של עכו עתיקה והעיר המנדטורית בנושא הבטחון האישי. השר הבטיח לישים את התכנית.

עו"ד איתמר סונינו

זה אומר, גם להגדיל את כמות השוטרים?

יניב אשור - מנכ"ל העירייה

בוודאי.

שמעון לנקרי – ראש העיר

תכנית שמתייחסת להכל.
 התמודדות עם עבריינות קשה, פלילית, עם כאלה שנושאים נשקים,
 כאלה שמתמשים בתחנות סמים.
 העבריינות היום מנותבת ב-3 צירים:
 (1) פרוטקשן ושוק אפור.
 (2) תחנות סמים.
 (3) כלי נשק.

אלו שלושת הצירים ואת זה צריך לחתוך.
 זה קיים בכל מדינת ישראל.

משפט שאמרתי לשר והוא אהב –
 יש משטרה ל-4 מליון תושבים, אבל אנחנו 10 מליון.
 זה לא שהמשטרה לא רוצה, אין לה מספיק כוחות ואמצעים כדי לעשות את העבודה.

ביום ההתפרעויות – אם היו מספיק כוחות לא היינו מגיעים למצב הזה.
 אני איחלתי לכולם בהצלחה, הצלחה שלהם זו הצלחה שלנו.

3. עיריית עכו השלימה בימים אלה את "הקמת הקליקה" במרכז צעירים.
 מדובר במתחמי עבודה פתוחים open space, מתחמי עבודה סגורים, כיתת לימוד
 אינטראקטיבית, פינות ישיבה, חדר ישיבות, מטבחון מאובזר וכיבוד.
 המתחמים יושקרו בעלות סמלית ליזמים צעירים. פרויקט בשיתוף המשרד לפיתוח
 הפריפריה הנגב והגליל. השקענו הרבה כסף, מתחמי היי טק. מרחבים גדולים,
 שכירות לאנשי עולם היי טק.

4. "מתחם חיסונים לבני נוער"
 שני מתחמי חיסונים לבני נוער בגילאי 16-12 נפתחו בשבוע שעבר בעכו. התחסנו בסך
 הכל 109 ילדים.

יניב אשור - מנכ"ל העירייה

כרגע 11 חולים בעיר.
 באירועי נוער יהיה מתחם חיסונים.

5. "אלופי ישראל בסייף"
 סייפי המרכז האולימפי לסיוף בעכו ממשיכים לקצור הישגים: ליאם חביב (17)
 הוכתר לאלוף ישראל הטרי לגילאי 17. מאור חטואל הוכתר לאלוף ישראל
 לבוגרים בפעם ה-13.

קובי שמעוני - סמנכ"ל העירייה

ראש העיר מוביל ומסייע רבות לביסוס תחום הסייף בעיר.
 הניהול אמור לעבור למאור חטואל, בחור רציני שהביא הישגים טובים וימשיך כך,
 ואני בטוח שתחום הסייף ימשיך להיות מקור לגאווה לעיר.

6. ח"כ רות וסרמן לנדה סיירה השבוע במקומות שנפגעו במהומות בעיר עכו
 בחודש מאי האחרון. הבטיחה לפעול בכנסת לתקצוב ערים מעורבות.

7. "מטרונית עכו"

משרד התחבורה באמצעות חברת נתיבי ישראל החל השבוע בפריסת הסדרי תנועה עבור עבודות התשתית לפרויקט המטרונית בעכו. קו המטרונית החדש לעיר עכו, כולל 11 ק"מ של נתיב נסיעה ייעודי והוא יתחבר לרשת הקווים הקיימים, מהם נהנים מידי יום עשרות אלפי תושבי האזור. הפרויקט כולל הקמת 43 רציפי תחנות מתקדמות (לוח דיגיטלי לתכנון מסלולי נסיעה), 9 ק"מ שבילי אופניים, שיפור חזות הרחוב לרבות חידוש מדרכות ותאורת רחוב, ספסלים, עצים וצמחיה ושיפורי בטיחות משמעותיים. מודל שלמדנו בצרפת, לפני 15 שנה. יצאנו בזמנו, ראשי ערים לצרפת למשך 3 ימים ללמוד את המודל.

8. "היכל התרבות החדש" שיווק השבוע את אירועי ההשקה לחודש אוגוסט.

יש הופעות פתיחה מתוכננות.
כרטיסים נרכשו בכל ההופעות.
פתחנו עוד הופעה לאדיר מילר לספטמבר.
מכירה תהיה קודם כל לתושבי העיר.
הכל למען תושבי העיר.

9. "ערבסק פסטיבל עכו" הבינלאומי למוסיקה ערבית קלאסית ואנדלוסית, יתקיים בפעם הרביעית ברציפות ב-28.08.2021-24 במהלך חמישה ימים של צלילים וקולות קסומים ומעוררי ההשראה ממיטב המוסיקה הערבית והאנדלוסית - בהשתתפות יהודים, ערבים, יוצרים מקומיים ואורחים מחו"ל, היוצרים יחד מוסיקה מגוונת, מגשרת ומרגשת. הפסטיבל יתקיים בהיכל התרבות. אני מזמין את חברי המועצה, מגזר ערבי, לאתגר את תושבי המגזר לרכוש כרטיסים, ליהנות מהשירה הערבית.

שמעון לנקרי - ראש העיר

**מברך את גב' אנה סטורוז'נקו חברת מועצת העיר בברכת יום הולדת שמת.
הענקת זר פרחים.**

2. אישור פתיחת תב"רים חדשים, הרצ"ב כנספח 1.**שמעון לנקרי - ראש העיר**

**מעלה להצבעה אישור פתיחת תב"רים מספרים חדשים:
3455, 3456, 3457 ו-3429.**

הצבעה:

בעד - 15 חברים.

נגד - אין.

נמנע - אין.

החלטה: - מאשר סה אחד.

3. אישור פרוטוקול ועדת שמות מס' 4 מיום 29.6.2021, הרצ"ב כנספח 2.

רפאל לוזון - יו"ר ועדת שמות

הייתה החלטה שאושרה ע"י חברי הועדה פה אחד, עפ"י בקשה של הנהלת העיר, לקרוא לקריית החינוך על שמו של רה"ע לשעבר ומייסד קריית החינוך "ע"ש שמריהו בירן".

רחוב "דבורה הנביאה", אנחנו מחדשים את שם הרחוב. הרחוב הינו מקביל לרחוב יוסף גדיש בצמוד למסילת הברזל (רחוב חדש). בנוסף כאמור בפרוטוקול הועדה, על הפקחים וראש מנהל תפעול להציג את הנוהל, ולדאוג לעדכן את כל התושבים והדיירים הנוגעים לשינוי זה.

כתובת דיירי בניין המגורים יקרא "העלייה 12".
כתובת בית האבות "דיור מוגן לגיל הזהב" יקרא "העלייה 12א".
בנוסף כאמור בפרוטוקול הועדה, על הפקחים וראש מנהל תפעול להציג את הנוהל, ולדאוג לעדכן את כל התושבים והדיירים הנוגעים לשינוי זה.

שמעון לנקרי - ראש העיר

שמריהו בירן ז"ל, היה עשרות שנים בקריית החינוך, הוביל להישגים, היה מודל להערצה בקרב התלמידים.
ד"ר לתני"ך, מורה, מנהל, מחנך.
בוודאי שננציח את זכרו של שמריהו בירן ז"ל.

זאב נוימן - מ"מ וסגן רה"ע

יש מגבלה על מתן שם בטרם חלפו שנתיים ממועד הפטירה.

עו"ד כנרת הדר

נכון. הנוהל העירוני באמת קובע שלא יינתן שם על שם אישיות בטרם חלפו 24 חודשים ממועד הפטירה, אבל הנוהל קובע שבמקרים מיוחדים, הוועדה יכולה לקצר את התקופה בהחלטה של 2/3 מחברי הוועדה, מטעמים מיוחדים שירשמו. כך נעשה במקרה זה.

שמעון לנקרי - ראש העיר

מעלה להצבעה אישור פרוטוקול ועדת שמות מס' 4 מיום 29.6.2021.
בנוסף: הוועדה מבקשת לאשר את כל האמור בפרוטוקול.

הצבעה:

בעד - 15 חברים.

נגד - אין.

נמנע - אין.

תחלטה: - מאשר פה אחד.

4. אישור פרוטוקול ועדת בריאות מס' 3 מיום 15.6.2021, הרצ"ב כנספח 3.

שרי גולדשטיין - יו"ר ועדת בריאות

יש פעילויות, היו גם בתקופת הקורונה, הרצאות, סדנאות, פעילויות הליכה בחוץ. יש בעיה, יש רבע משרה לדיאטנית וזה לא מספיק. פרסומים יצאו בעברית ובערבית. בכל הקייטנות, יש פיקוח והם מקבלים תזונה טובה. חייב שיהיה נציג מהחינוך במפגשים שלנו. מדובר בהרגלים ולכן צריך התערבות של אנשי החינוך, הורים, נציגות שתעזור לנו לשנות.

שמעון לנקרי - ראש העיר

אני מסכים איתך, תמיד יהיה נציג, נדבר על כך עם אורית אסייג ראשת מינהל החינוך.

יניב אשור - מנכ"ל העירייה

כל העיר מלאה במתקני כושר. עושים מסלולי נינג'יה ברחוב ובבתי ספר יסודיים.

שמעון לנקרי - ראש העיר

מעלה להצבעה אישור פרוטוקול ועדת בריאות מס' 3 מיום 15.6.2021.

הצבעה:

בעד - 15 חברים.

נגד - אין.

נמנע - אין.

החלטה: - מאשר פה אחד.

5. מעל סדר היום - אישור פתיחת תב"רים חדשים נוספים, הרצ"ב כנספח 1א'

שמעון לנקרי - ראש העיר

מבקש לאשר פתיחת תב"רים חדשים נוספים מס' 3458, 3459, 3453 ו-3412. אדהם מתנגד לתב"ר מס' 3458 סעיף ראשון – גידור חוף ארגמן.

שמעון לנקרי - ראש העיר

מדובר בעשרות מבקרים שלא מחוסנים. קיימת סכנה גדולה, ברגע שזה פוגע בתושבי העיר ומסכן את החוף שלנו - שתהיה בדיקה קפדנית. למען בטיחות תושבי העיר. שלא חלילה נסגור בתי ספר וגני ילדים. אני מציע, שיגשו חברי מועצת העיר יחד עם מנכ"ל העירייה, לראות ולבדוק את המקום ורק לאחר מכן נחליט לביצוע.

שמעון לנקרי - ראש העיר

אנחנו נוריד את המילה "גידור", נתקן ל-פתרונות חוף ארגמן עכו.

שמעון לנקרי - ראש העיר

מעלה להצבעה אישור פתיחת תב"רים חדשים נוספים.

הצבעה:

בעד - 15 חברים.

נגד - אין.

נמנע - אין.

החלטה: - מאשר פה אחד.

שמעון לנקרי - ראש העיר

קובי שמעוני - מנכ"ל העירייה

ב

עת"מ 19-07-3161

בבית המשפט המחוזי בנצרת
בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

- בעניין
1. נארימאן שחאדה
 2. עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל (ע"ר)
ע"י עוה"ד טארי עראף ואו פאדי חירי ואו חסן ג'בארין ואח'
מעדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
רח' יפו 94, ת.ד. 8932, חיפה, 31090
טל: 04-9501610; פקס: 04-9503140

-נגד-

1. אבי אלקבץ – ראש עיריית עפולה
2. מועצת עיריית עפולה
ע"י עו"ד אברהם גולדהמר
בי"כ עיריית עפולה
מרח' פל-ים 2 חיפה 33095
טל: 04-8628728; פקס: 04-8621533
3. שחקים עפולה
4. היועץ המשפטי לממשלה
ע"י פרקליטות מחוז צפון-אזרחי
רח' גלבוע 9, נצרת עילית, 17000
טל: 04-6478128; פקס: 02-6467072

עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה

ביחס לבקשה למתן צו ביניים

מבוא

1. בהמשך להודעת היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו להליך שבכותרת, תפורט להלן עמדתו בעניין הבקשה למתן צו-ביניים.
2. עניינה של העתירה שבכותרת בדרישת העותרים, כי בית המשפט הנכבד יבטל את החלטת המשיבים מיום 24.6.2019, לפיה הפארק העירוני בעפולה – חי העמק (להלן: "הפארק" או "הפארק העירוני") יהיה סגור במהלך חודשי החופש הגדול לפני מי שאינם תושבי העיר וזאת למעט יום אחד בשבוע (ימי שישי) שתותר בו כניסה לפארק לציבור הרחב. כד בכד, הוגשה על ידי העותרים בקשה למתן צו-ביניים שיאסור על המשיבים 1-3 לממש את החלטה הנדונה.
3. הטענה העיקרית שהועלתה בגדרי העתירה שבנדון (כמו גם בפניות נוספות שהתקבלו בלשכת היועץ המשפטי לממשלה והמשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי), הגב' דינה זילבר (להלן: המשנה ליועץ)) היא, כי ההחלטה האמורה התקבלה משיקולים זרים, על מנת להדיר אזרחים ערבים מן המרחב הציבורי, תוך אפלייתם לרעה, אך בשל מוצאם והשתייכותם הלאומית.
4. עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא, כי יש מקום להורות על מתן צו-ארעי, המורה על השהיית החלטתה האמורה של העירייה, הן משיקולים של מאזן הנוחות והן משיקולים של סיכויי העתירה.

רקע עובדתי

5. בפניות שהתקבלו בלשכת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה נטען, כי ההחלטה הנדונה ניתנה על רקע התבטאויות ומעשים קודמים שפורטו בפניות, כדלקמן:
 - א. ביום 5.8.2018, במסגרת התמודדותו לראשות העיר עפולה, מר אבי אלקבץ, היום ראש עיריית עפולה, פרסם בעמוד הפייסבוק שלו כי אם ייבחר ימנע כניסה לפארק העירוני של עפולה ממי שאינם תושבי עפולה בחודשי הקיץ על-ידי הפיכתו למעין "מתנ"ס" או על-ידי בניית בריכה בשטחו, תוך גביית תשלום מלא וגבוה עבור הכניסה מתושבי חוץ, ומחיר נמוך וסמלי מתושבי העיר. בין השאר ציין מר אבי אלקבץ בפרסום זה כי "מיבוש הפארק העירוני של עפולה חייב להיפסק... מוכרחים לתניף בגאווה את דגלי ישראל בכל הפארק ולהשמיע מוסיקה בעברית..." [ההדגשה הוספה]. בכתב העתירה הפנו העותרים להתבטאויות נוספות.

ב. ביום 22.11.2018, לאחר הבחירות לרשויות המקומיות, במסגרת כינוסה של הישיבה הראשונה של המועצה הנבחרת בעיריית עפולה ובהתאם לסעיף 24 לפקודת העיריית [נוסח חדש] (להלן – "הפקודה"), הצהירו חברי המועצה אמונים לפי דברי ההצהרה המנויים בסעיף קטן (א): "אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולמלא באמונה את שליחותי במועצה", ולאחריהם הוסיפו נוסח החורג מהנוסח החוקי והסגור המפורט בחוק כדלקמן: "כמו כן מתחייב אני לשמור על צבינתה היהודי של עפולה ולשמור על הסטטוס-קוו".¹ בעניין זה, התקבלו בלשכת היועץ המשפטי לממשלה והמשנה ליועץ, ביום 28.11.2018, פניות מחה"כ ד"ר יוסף גיבארין וחה"כ לשעבר רויטל סויד להן ניתן מענה במכתב המשנה ליועץ מיום 22.5.2019.

ג. ביום 16.6.2019 פורסמה כתבה בתקשורת בה נטען, כי ראש עיריית עפולה, סגן ראש העיר וחברים נוספים במועצת העיר השתתפו יום קודם לכן בהפגנה בעיר עפולה נגד מכירת בית למשפחה ערבית בעיר.²

ד. ביום 24.6.2019 פורסם בתקשורת, כי עיריית עפולה התליטה למועז ממי שאינם תושבי העיר להיכנס לפארק העירוני של עפולה במהלך החופש הגדול, למעט יום ו' בו הפארק יהיה פתוח לציבור הרחב, אך גם בו מי שאינם תושבי עפולה לא יוכלו להשתתף בפעילויות שיתקיימו בו.³ עוד צוין בכתבה, כי לפי החלטת העירייה, תושבי העיר המבוגרים יוכלו להיכנס לפארק ללא עלות בהצגת תעודה מזהה, וילדים תושבי העיר יוכלו לרכוש צמיד בעלות של עשרה שקלים, שיקנה להם כניסה לפארק לאורך כל תקופת הקיץ.

ה. תגובת העירייה שהובאה במסגרת הידיעה הייתה, כי "הפארק העירוני נבנה בכספי הציבור ואחזקתו משולמת על-ידי הציבור העפולאי. הפארק העירוני יהיה פתוח לכלל הציבור בימי שישי ללא תשלום, ובשאר הימים ישמש כמתני"ס לכל דבר, כמו מקומות רבים ברחבי הארץ הסוגרים פעילות לתושביהם בלבד".

6. בעקבות פרסום בכלי התקשורת אודות הפארק העירוני בעפולה, התקבלו כאמור בלשכת היועץ המשפטי לממשלה והמשנה ליועץ מספר פניות, בהן נטען, כי החלטת העירייה אינה חוקית. על פי הנטען בפניות, בנסיבות העניין לא מדובר בהעדפה לגיטימית של תושבי העיר עפולה, אלא בהחלטה שהתקבלה משיקולים זרים שמטרתה הדרה של אזרחים

¹ ראו עמ' 2 לפרוטוקול ישיבת מועצת העיר מס' 01/11, 18-09 מיום 22.11.18.

² נעה שפיגל, "ראש העיר עפולה השתתף בהפגנה נגד מכירת בית למשפחה ערבית", הארץ, 16.6.19 <https://www.haaretz.co.il/news/local/premium-1.7371865>

³ נעה שפיגל, "עיריית עפולה תמנע מתושבי האזור להיכנס לפארק העירוני לאורך החופש הגדול", הארץ, (24.6.19) <https://www.haaretz.co.il/news/local/premium-1.7406592>

ערכים מן המרחב הציבורי, תוך אפלייתם לרעה, והכל אך בשל מוצאם והשתייכותם הלאומית.

7. בהמשך לפניית שפורטו ובמסגרת השיח שנערך בין השלטון המרכזי לבין השלטון המקומי, ביום 30.6.2019 שלחה המשנה ליועץ אל עו"ד איתי קינדר, היועץ המשפטי לעיריית עפולה, מכתב בנושא "הגבלת הכניסה לפארק העירוני בעפולה" (להלן: "פניית המשנה ליועץ"). במסגרת פניית המשנה ליועץ, העירייה התבקשה לשפוך אור על תמונת המצב העובדתית, ועל המשמעות המשפטית העולה ממנה. זאת, בשים לב למצב המשפטי לפיו ככלל יש לשמור על מרחב ציבורי פתוח ומשותף לכל, ולצד תחומים האפשרות של רשות מקומית להיטיב עם תושביה, על דרך של מתן קדימות בשימוש כשטחים עירוניים לסיטואציות תחומות שאינן מגיעות כדי מניעה מוחלטת של כניסה לפארק עירוני ברוב ימות השבוע. במסגרת פנייתה, התבקשה העירייה להבהיר ולהשיב למספר שאלות (סעיף 14 לפניית המשנה ליועץ).

***צילום פנייתה של המשנה ליועץ מצורף ומסומן מד/1.

8. ביום 1.7.2019 עדכן היועץ המשפטי לעירייה, כי מכתב המשנה ליועץ הועבר לידיעת ותגובת הנהלת העיר וכי התגובה תישלח בהקדם האפשרי. אולם, יום למחרת עדכן, כי לנוכח הגשת העתירה שלפנינו, תיתן התשובה במענה לבקשה למתן צו ביניים שם תיפרס עמדת העירייה.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

9. כידוע, בהתאם להלכה הפסוקה, הכרעה בבקשה למתן סעד זמני היא פועל יוצא של שני שיקולים – סיכויי העתירה ומאזן הנוחות. עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא, כי בנסיבות העניין, יש מקום להורות על מתן צו-ארעי, שישעה את החלטתה של העירייה, ויתיר את הפארק העירוני פתוח.

כד בבד, היועץ המשפטי לממשלה סבור, כי יהיה ניתן לברר את התשובות לשאלות והספקות שפורטו לעיל במסגרת הדין לבקשה למתן צו ביניים ולפיכך הוא מכקש, כי יותר לו להשלים את התייחסותו לגופם של דברים, במידת הצורך, לאחר קבלת המענה מהעירייה.

10. מכלול הנסיבות, כפי שפורטו לעיל, בצוותא חדא עם סימני השאלה ביחס להחלטה על סגירת הפארק, כפי שיפורטו להלן, ואשר מעוררים שאלות כבדות משקל לגבי טיב המניעים שעמדו בבסיס החלטתה הגורפת של עיריית עפולה על סגירת הפארק העירוני בתקופת הקיץ.

11. יובהר, כי עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה היא, כי החלטה על כניסה ושהייה בפארקים עירוניים – המהווים מרחב ציבורי משותף - אינה יכולה להתבסס על שיקולים של גזע, דת, לאום, ארץ מוצא, מין, נטייה מינית או כל מאפיין טבוע אחר, וכי החלטה שהתקבלה על יסוד אחד השיקולים האמורים היא החלטה פסולה מכל וכל, שדינה להתבטל. הדברים האלו הם בבחינת פשיטא, ואמורים להיות ברורים מאליהם.
12. החשש להפליה על בסיס לאום הוא חלק מה"גרעין הקשה" של איסורי ההפליה הקבועים בדן שבהפרתם חומרה יתרה כחלק מהעילות ה"חשודות" שיש בהן פגיעה בזכות החוקתית לכבוד (ראו לעניין זה למשל את בג"ץ 6924/98 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' ממשלת ישראל, תה(5) 15(2001)).
13. בתגובתה לבקשה למתן צו-ביניים, עיריית עפולה טוענת, כי ההחלטה על סגירת הפארק העירוני התקבלה שלא מהטעם האמור, כי אם על יסוד רצונה לארגן אירועים שונים לתושבי העיר בפארק העירוני במהלך חודשי הקיץ.
14. בעניין זה יודגש, כי לגישת היועץ המשפטי לממשלה, ככלל, רשות מקומית אינה רשאית להורות על סגירה גורפת של פארק עירוני לפני מי שאינו תושב העיר, אלא בניגוד חריגות. בעניין זה ניתן להקיש מפסק דינו של בית המשפט הנכבד בבג"ץ 8676/00 אדם טבע ודין נ' עיריית דענגה (ניתן ביום 19.10.2004), בגדרו נדונה הסוגיה של התניית כניסת מי שאינו תושב רשות מקומית לפארק עירוני בתשלום כספי. ההכרעה בפרשה זו התקבלה על רקע עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה, שהתבססה על דוח ועדה בין-משרדית, שהוקמה על-ידי משרד הפנים ושכללה את נציגי הגופים הממשלתיים הרלוונטיים, אשר מתפקידה היה לקבוע אמות מידה וקווים מנחים בכל הנוגע לשאלת סמכות הרשות המקומית, או מי מטעמה, לגבות תשלום בגין הכניסה לשטח ציבורי פתוח. בהקשר זה, יש לתת את הדעת לכך, שלמיטב הידיעה, רשויות אחרות אינן נוהגות להגביל את הכניסה לפארקים עירוניים.
- ***צילום עמדת היועץ המשפטי לממשלה, לפי שהוגשה בפרשה האמורה, מצורף ומסומן מד/2, והודעה משלימה מד/3.**

למען שלמות התמונה, יצוין, כי העירייה נסמכת בתגובתה על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בלוד בה"פ 14-08-18716 מנסור נ' חמועצה המקומית נוכב יאיר-צור יגאל (ניתן ביום 19.9.2017). בעניין זה נקבע, כי אמנם יש למועצה סמכות להגביל את רכישת המנויים לקאנטרי קלאב לתושבי המקום בלבד אך במקרה הפרטני, האיוון הראוי מחייב שלא לשלול באופן מוחלט את האפשרות לרכוש מנויים על-ידי תושבי חוץ. בפרט, נמצא שאמצעי שפניעתו פחותה בניגוד העניין הוא להגביל את מספר תושבי חוץ שיוכלו לרכוש מנוי לכל הפחות ל-10% ממספר המנויים הכולל (פסקה 50 לפסק הדין). יש לשלם לב לנסיבות בפסק הדין שעסק בכניסה לקאנטרי קלאב (הבחנה הנעשית בפסק הדין

עצמו, בפסקה 35), וכי תלוי ועומד ערעור על פסק הדין לפני בית המשפט העליון (ע"א 8956/17 מנסור נ' המועצה המקומית כוכב יאיר-צור יגאל).

15. מעבר לדברים האמורים, בנסיבות המקרה הנדון, מתעוררים סימני שאלה כבדי משקל ביחס להחלטתה של עיריית עפולה, הן בשים לב להתבטאויות ולמעשים שקדמו להחלטה, והן בשים לב לטיב ההחלטה עצמה. בהקשר זה, המדובר בהחלטה על סגירת גורפת של כלל שטחו של הפארק (למעט החורשה הדרומית של הפארק שלפי העירייה ניתן לקיים בה פיקניקים ומנגלים), במשך כל שעות היממה, כל ימות הקיץ (למעט ימי שישי). העובדה שהמדובר בהחלטה גורפת, בצוותא חדא עם התשתית שתוארה לעיל, מצדיקה הוצאת צו ארעי.

16. בהקשר זה, יש לתת את הדעת לדבריו של בית המשפט הנכבד, בגדרי עע"ס 343/09 הבית הפתוח בירושלים לגאווה ולסובלנות נ"י עיריית ירושלים, סד (2) 1 (2010) (להלן: "פרשת הבית הפתוח"):

"קושי עיקרי נוגע להוכחת השיקולים הזרים או הפסולים. בדרך כלל רשויות מנהליות השוקלות שיקולים זרים או פסולים, מנסות להסוות ולטשטש את הטעמים האמיתיים שהיו ביסוד החלטותיהן. ההפליה אינה מוכרות בראש חוצות ואינה ניצבת בראש המגדל, אלא מוכנסת למרתף בעוד התבחינים הגלויים אינם "דוברים אמת אלינו, אחד בפה ואחד כלב ידברו. אין הם קריטריונים אלא מן-השפה-ילהוץ ואין תוכם כבדים" (בג"ץ 1/98 כבל נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד נג(2) 260, 241 (1999)) (להלן: עניין כבל). הקושי לזהות את השיקולים הזרים וליתן בהם סימנים גובר כשהחלטה המנהלית נעשית על ידי גוף סטטוטורי-קולקטיבי המונה חברים רבים, כמו מועצת העיר בעניינו (ראו: ברק-ארוז, משפט מינהלי, בעמ' 670, ה"ש 132). אכן, קשה לבית המשפט לבחון "כילות ולב" של הרשות המנהלית, ולשם כך נדרש בית המשפט להסתמך על תשתית ראייתית נסיבתית או סטטיסטית. אפשרות נוספת היא להידרש לפגמים חיצוניים שיש בהם כדי להעיד על שיקולים זרים או פסולים של הרשות המנהלית (בג"ץ 4500/07 יחימוביץ' נ' מועצת הרשות השנייה לרדיו לטלוויזיה (פורסם בנבו), 21.11.2007). כך, לדוגמה: החלטה "שותקת" המעידה על עצמה כי התבססה על טעמים בלתי עניינים (ראו והשוו: בג"ץ 3551/97 ברנר נ' ועדת השרים שלמי חוק שירותי הדת היהודיים, פ"ד נא(5) 754, 772-771 (1997)); סחבת ועיכוב בלתי סביר בהליך קבלת החלטה של רשות מנהלית (בג"ץ 6300/93 המכון להכשרת טוענות בית דין נ' השר לענייני דתות, פ"ד מח(4) 441, 452 (1994)); ואף שיעור כישלון גבוה בבחינות רישוי העיד על כוונה להכשיל את הנבחנים מתוך שיקול זר של "סגירת השוק" (ראו: בג"ץ 571/89 מוסקוביץ' נ' מועצת השמאים, פ"ד מד(2) 236, 245 (1990), והשוו: עניין ועדת המעקב).

עוד ראו בהקשר זה את פסקה 3 לפסק דינו של השופט מלצר בפרשה האמורה:

ההפליה (שהיא תוצאת הסירובים) נעשתה כאן בדרך של הסוואה – על בסיס קריטריונים אובייקטיביים כביכול. לגבי פגיעה ממין זה בשוויון (על רקע אחר) נפסק כבר בעבר כי: "הסוואה לא תציל הפליה. המהות קובעת ולא הצורה" (ראו: בג"ץ 1113/99 עדאלה נ' השר לענייני דתות, פ"ד נד(2) 164, 176 מפי השופט י' זמיר (2000)). לאחרונה ב-בג"ץ 7426/08 טבקה משפט וצדק לעולי אתיופיה נ' שרת החינוך (פורסם בנבו), 31.8.2010

חוספתי אמירה להלכה זו וציינתי כי: "ניסיון ההסוואה כשלעצמו מעיד על כך שהמסווה יודע ומבין שמדובר בהפליה אסורה, או בלתי ראויה".

17. לגישת היועץ המשפטי לממשלה, תגובתה של עיריית עפולה, שניתנה במסגרת ההליך שבכותרת, לא נתנה מענה לשאלות רבות המתעוררות ביחס להחלטתה הנדונה, ובין היתר, לשאלות הבאות:

ראשית, תגובתה של עיריית עפולה אינה נותנת מלא מענה והולם לשאלות שהופנו לעירייה בפנייתה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה מיום 30.6.2019 (סעיף 14 לפניה), ובכלל זאת: באיזה אופן פתוח הפארק לציבור הרחב ביום וי: האם מי שאינם תושבי העיר יוכלו להיכנס אליו בחופשיות אך לא יוכלו להשתתף בפעילויות המתקיימות בו אפילו לא בתשלום; כיצד ניתן להסב באופן המתואר בכתבה את הפארק העירוני בעפולה למתנ"ס; גם בהנחה שהשינוי אפשרי, מהי התשתית המשפטית התומכת באפשרות לסגור פארק שהוסב למתנ"ס ולייחד את אפשרות השימוש בו רק לתושבי הרשות המקומית; האם כלל הנכנסים לפארק אמורים להצטייד בתיעוד המוכיח מקום מגוריהם; האם הפארק מגודר ויוצב שומר בפארק, וכיצד על השומר לוודא שרק תושבי העיר נכנסים לפארק; האם כל ילד תושב העיר יוגבל לרכישה רק של צמיד אחד לאורך כל החופש הגדול; האם וכיצד העירייה מתכוונת לוודא כי הצמיד לא יעבור לילד שאינו תושב העיר; מה גודל הפארק ולכמה מבקרים הוא מתאים; אילו סוגי שירותים מסופקים ויסופקו בפארק ומה מיוחד בהם?

שנית, תגובת העירייה אינה נותנת מענה עובדתי לסוגיות שונות, ובהן –

מה גודלו של הפארק, כמה מבקרים הוא יכול להכיל ובאיזה חלק בפארק מתוכננות לקחת חלק הפעילויות במקום לטובת התושבים (צוין רק בסעיפים 10-11 לתגובה שיש טח של 30 דונם שמיועד לעריכת פיקניקים ו"מנגלים" שיוותר פתוח לכולם); מדוע יש לסגור את הפארק לאורך כל שעות היממה, בשים לב לתכנית השימוש בפארק שצורפה כמש"ל לתגובת העירייה, ממנה עולה לכאורה, כי בחלק משמעותי מימות השבוע שעות הפעילות בפארק הן ברובן בשעות הערב או הלילה או לחלופין הן מצומצמות; לא הוצגו נתונים לעניין מספר המבקרים שנוהגים על דרך הכלל לפקוד את המקום והאם יש עומסים חריגים של מבקרים במקום; העירייה אף לא נדרשה לשאלה מהו היחס בין הפארק הנדון לבין הפארקים והגנים האחרים, מבחינת גודל; מבחינת המתקנים המצויים בהם; מבחינת הנגישות אליהם; וכיצד בזה. בתוך כך נטען, כי ההחלטה על פתיחת הפארק בימי שישי נובעת מכך "שביום זה אין כמעט פעילות של קייטנות ו/או פעילויות מיוחדות", אך גם טענה זו נטענה מבלי להציג את כלל הנתונים לצורך העניין.

כך, גם הטענות לעניין הצדקת סגירתו של המקום "מטעמי צפיפות ועומס, בטיחות, ביטחון, סדר וכיו"ב" נטענו ללא ביסוס מספק. לא הוצג בתגובה מה הם הסיכונים הבטיחותיים הצפויים בפארק והאם אלו קיימים כל העת, בלא תלות למשל לעניין מספר

המבקרים. כך לא ברור אם החשש מבטיחות הוא בשל מתקנים או שירותים המסופקים במקום. כך גם לא ברור מה הקשר בין הקשיים שעשויים לעלות בהיבטים "ביטחון, סדר" לבין הגבלת הכניסה למקום של תושבי חוץ. על פני הדברים, ישנם אמצעים מתאימים להתמודד עם קשיים שעלולים להתעורר בהיבטים האמורים.

העירייה לא נדרשה לכך שבתקופת החופש הגדול השימוש בפארק נצרך באופן תדיר בכלל ימות השבוע, ונחיצותו רבה יותר לאוכלוסיות מעוטות יכולת שאפשרותן לבלות עם ילדיהם במקומות הכרוכים בתשלום מוגבלת.

העירייה אף לא נדרשה לעובדה שעפולה, המכונה גם "בירת העמק", היא עיר גדולה יחסית לאזור, ועל-כן מהווה כמעין "עיר מחוז" שרשויות סמוכות לה ושתושביהם נהנים משירותים שונים במסגרתה. מכאן, שהגבלה של שירות זה או אחר בתחומה עשויה להיות פוגענית עוד יותר.

18. גם בכל הנוגע למאזן הנוחות, החלטתה של העירייה משנה את הסטטוס-קוו שנהג במקום בשנים האחרונות. בנוסף, הימנעות ממתן צו-ביניים תביא לפגיעה ברורה בכל מי שאינו תושב עפולה, באופן שלא יאפשר לו להיכנס במהלך חודשי הקיץ לפארק האמור. מנגד, העירייה לא הבהירה מדוע לא ניתן לקיים את האירועים השונים שהיא מבקשת לקיים כאשר אין מניעה על כניסה לפארק ומדוע יש לנקוט במניעה גורפת, כמפורט.

סיכום

19. עמדת היועץ המשפטי לממשלה היא, כי בשלב זה של ההליך, לאור שפורט לעיל, יש מקום ליתן צו ארעי שיותיר את המצב הקיים על כנו ויאפשר את המשך השימוש בפארק גם למי שאינו תושב עפולה. זאת, הן משיקולים של סיכויי העתירה – בשים לב לשאלות ולספקות שפורטו לעיל – והן משיקולים של מאזן הנוחות.

בד בבד, היועץ המשפטי לממשלה סבור, כי יהיה ניתן לברר את התשובות לשאלות והספקות שפורטו לעיל במסגרת הדיון לבקשה למתן צו ביניים ולפיכך הוא מבקש, כי יותר לו להשלים את התייחסותו לגופם של דברים, במידת הצורך, לאחר קבלת המענה מהעירייה.

חנין סמעאן מויס, עו"ד
סגנית בכירה בפרקליטות מחוז צפון-אזרחי

איתן לדרר, עו"ד
פרקליט מחוז צפון – אזרחי